

RADCA PRAWNY

mgr Jerzy Dęba
OIRP w Orlu nr 582/94

Projekt
UCHWAŁA NR XXII/167/2021
RADY GMINY CZASTARY
z dnia 30 czerwca 2021r.

WÓJTA
Dariusz Rejman

**w sprawie: uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki
i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2021-2024**

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 6, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 17 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 1876 ze zm.)
Rada Gminy w Czastarach uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2021-2024 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czastary
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Marek Dudka

UZASADNIENIE
do projektu uchwały NR XXII/167/2021
RADY GMINY CZASTARY
z dnia 30 czerwca 2021r.

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czastary na lata 2021-2024 wyznacza cele strategiczne i działania, których osiągnięcie w znaczący sposób może przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji działań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Gminna Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu polityki społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji rządowej, samorządowej i partnerów społecznych w tym organizacji pozarządowych.

WÓJT
Dariusz Rejman

ZAŁĄCZNIK
do projektu Uchwały Nr XXII/164/2021
Rady Gminy Czastary
z dnia 30 czerwca 2021 r.

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
ZE SZCZEGÓLNYM
UWZGLĘDNIENIEM PROGRAMÓW
POMOCY SPOŁECZNEJ,
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA LATA 2021-2024**

Czastary 2021

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Podstawy prawne	4
II. Charakterystyka Gminy Czastary	5
III. Diagnoza problemów społecznych Gminy Czastary	9
3.1 Sytuacja rodzin na terenie Gminy Czastary	9
3.2 Ubóstwo na terenie Gminy Czastary	13
3.3 Problem bezrobocia	14
3.4 Niepełnosprawność i długotrwała choroba jako powody do korzystania z pomocy społecznej	16
3.5 Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	19
3.5.1 Asystent Rodziny	20
3.6 Bezdomność oraz trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego problemem dotyczącym Gminy Czastary	22
3.7 Zjawisko alkoholizmu na terenie Gminy Czastary	23
3.8 Zjawisko przemocy na terenie Gminy Czastary	25
3.9 Pomoc żywnościowa	28
IV. Analiza mocnych i słabych stron Gminy Czastary w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	28
V. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	30
5.1 Założenia strategii 2021 – 2024	30
5.2 Cele strategiczne	31
5.3 Źródła i ramy finansowe działań w ramach strategii	31
5.4 Wdrażanie i monitoring strategii	32
VI. Zakończenie	33

WSTĘP

Definiując pojęcie „rozwiązywanie problemów społecznych” możemy przyjąć, iż jest to profesjonalna pomoc nakierowana na osobę mającą problemy społeczne.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Czastary wskazuje na kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy, na ich niezaspokojone potrzeby, oraz wytycza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, dolegliwych i negatywnych. Dokument stanowi podstawę do realizacji zadań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej. Diagnoza potrzeb społeczności lokalnej i określenie planu działań jest niezbędnym warunkiem do efektywnej realizacji polityki społecznej w gminie.

Strategia stanowi dokument obowiązujący przez wiele lat, realizujący politykę społeczną, obejmujący dążenie do tworzenia i rozwoju pomocy międzyludzkiej w małych grupach ludzi, zmagających się z podobnymi problemami. Kształtuje w ludziach odpowiedzialność za przyszłość własną i rodziny, przedstawia kolejność osób, które zobowiązane są do niesienia pomocy. W strategii chodzi także o organizowanie życia społecznego w ten sposób, by każdy miał możliwość realizowania ról społecznych oraz zajmował miejsce na równi z pozostałymi. Przeciwdziała więc ona wykluczeniu społecznemu, umożliwia zaspokajanie potrzeb i realizację interesów.

Celem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest stworzenie warunków do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie sytuacji życiowych, których nie są sami w stanie pokonać, wykorzystując własne możliwości. Należy wspierać jednostki i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, aby nauczyły się radzić z problemami i przeciwnościami.

Dokument został opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czastarach przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych i analiz oraz materiałów pomocniczych.

Okres realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w ramach niniejszego dokumentu przyjęto na lata 2021-2024.

I. Podstawy prawne

Obowiązek opracowania Strategii wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zmianami/.

Na treść i realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma wpływ Ustawa o pomocy społecznej, ale także m.in.:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późniejszymi zmianami)

II CHARAKTERYSTYKA GMINY CZASTARY

Gmina Czastary położona jest w południowo – wschodniej części województwa łódzkiego w powiecie wierszowskim. Graniczy z gminami takimi jak: Łubnice, Biała, Sokolniki, Bolesławiec. Pod względem geograficznym jest to część Niziny Środkowo-Wielkopolskiej, w mezoregionie Wysoczyzny Wierszowskiej zwanej Wyżyną Bolesławiecką. Jest to obszar przejściowy między Wzgórzami Ostrzeszowskimi a Wyżyną Wieluńską. Administracyjnie podzielona jest na 11 sołectw, w skład których wchodzi 11 wsi sołeckich oraz 15 miejscowości o charakterze przysiółków. Wiodącą jednostką osadniczą jest wieś Czastary, będąca ośrodkiem gminnym i podstawowym ośrodkiem rozwoju o wyspecjalizowanej funkcji administracyjnej, obsługi rolnictwa i funkcji usługowej.

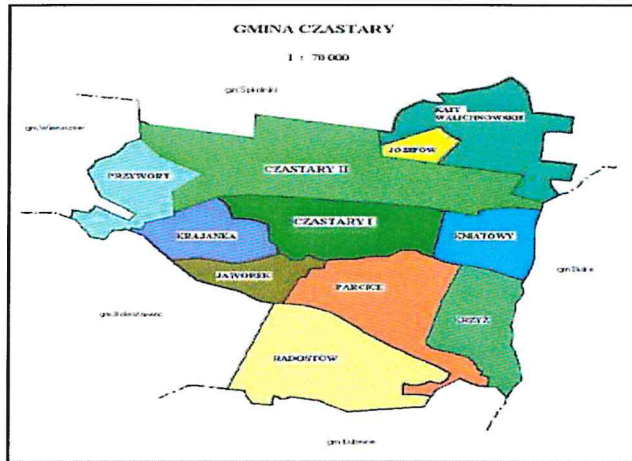

W gminie działają:

- 3 Szkoły Podstawowe
- Publiczne Gimnazjum
- Publiczne Samorządowe Przedszkole z oddziałami
- Ochotnicza Straż Pożarna
- 3 Parafie Katolickie
- Filia Rejonowego Banku Spółdzielczego
- Filia Urzędu Poczтового
- Gminny Ośrodek Kultury
- ZOZ „DOMESTICA”
- Apteka
- Akcja Katolicka Parafii Czastary

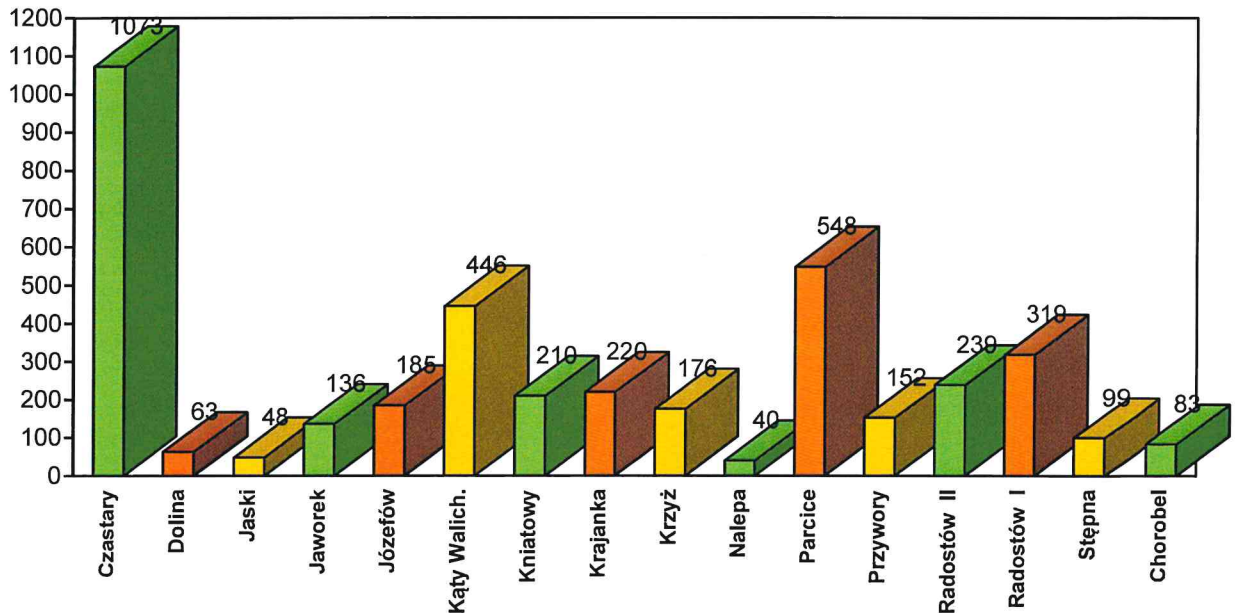
Na terenie gminy nie ma dużych przedsiębiorstw przemysłowych. Znaczna część podmiotów prowadzi działalność handlową, usługową, transport, budownictwo i produkcyjną. Gmina Czastary to głównie gmina rolnicza. Przeważają gospodarstwa małe. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 6267 ha, w tym lasy 1300 ha.

Rozmieszczenie miejscowości w Gminie Czastary

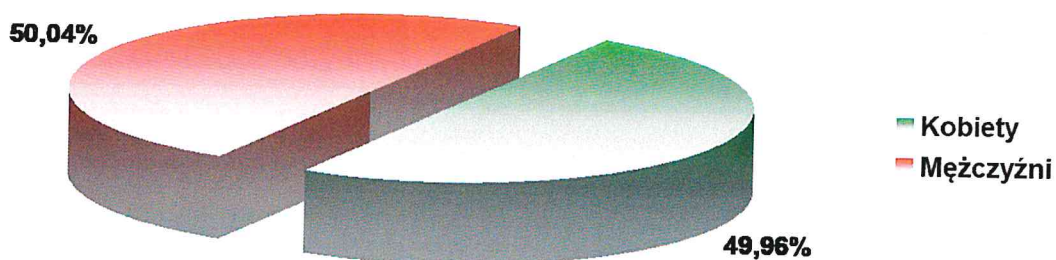
W skład Gminy Czastary wchodzi 15 miejscowości.

Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Czastary

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czastary

Mieszkańcy według wieku i płci w Gminie Czastary

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czastary

Statystyka mieszkańców według wieku i płci w Gminie Czastary

Stan na dzień 31.05.2021

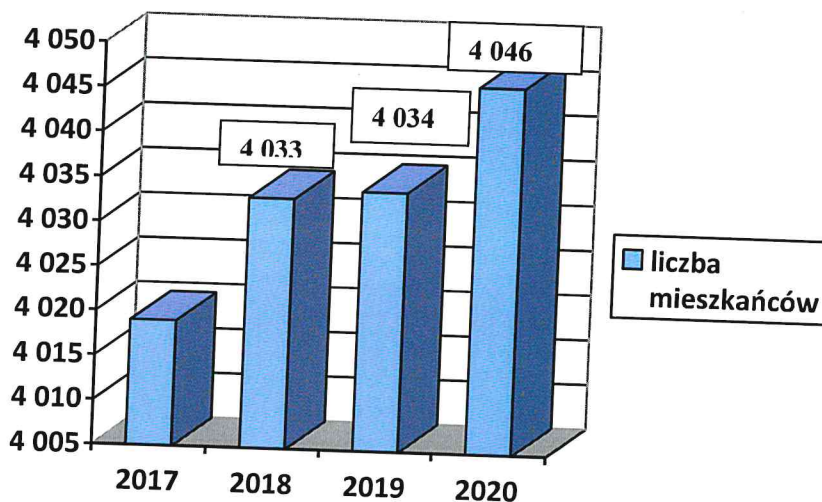
Wiek	Mężczyźni	Kobiety	OGÓLEM
0 - 3	73	90	163
4 - 7	103	86	192
8 - 12	113	111	224
13 - 15	62	61	123
16 - 18	73	54	127
19 - 65	1317	-	1317
19 - 60	-	1125	1125
> 65	279	-	279
>60	-	490	490
OGÓLEM	2020	2017	4037

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czastary

W 2020r. mieszkańcy zawarli 25 małżeństw i odnotowano 37 urodzeń. W tym samym okresie odnotowano 5 rozwodów i 53 zgony. Dla porównania w roku 2019r. mieszkańcy zawarli 18 małżeństw i urodziło się 45 dzieci. Rozwodów odnotowano 7, zgonów natomiast było 36.

Na dzień 31.12.2020r. osób zameldowanych na terenie Gminy Czastary było 4 046, w tym: na pobyt stały: 3 957, na pobyt czasowy: 89. Natomiast w 2019r. zameldowań było 4 034, w tym: na pobyt stały zameldowanych było 3 953 osoby, na pobyt czasowy: 81 osób.

Liczba mieszkańców Gminy Czastary w latach 2018 - 2020

Źródło: opracowanie własnych na podstawie danych Urzędu Gminy Czastary

Powyższy wykres przedstawia liczbę mieszkańców Gminy Czastary w latach 2017 – 2020. Widać na nim ewidentny wzrost liczby mieszkańców, na przestrzeni kilku ostatnich lat. Na terenie Gminy Czastary panuje tendencja wzrostowa.

III DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY CZASTARY

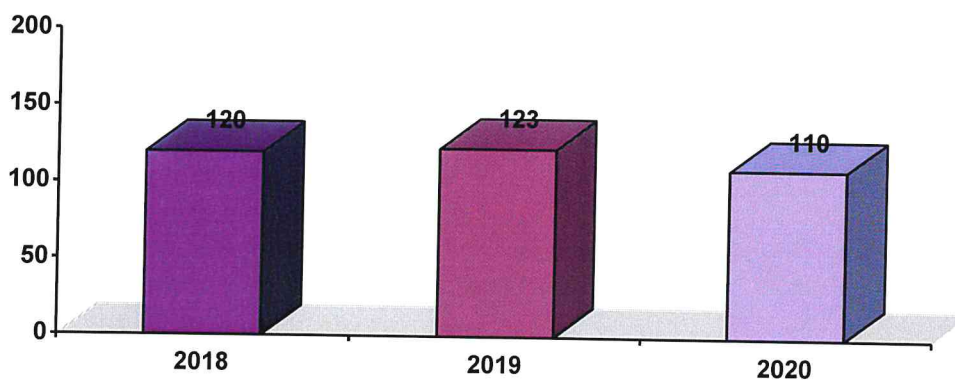
3.1 Sytuacja rodzin na terenie Gminy Czastary

Rodzina to pojęcie bliskie każdemu człowiekowi. Rodzina to pewnego rodzaju grupa społeczna, pierwsza grupa w której człowiek funkcjonuje. Decydują o tym nie tylko względy emocjonalne, ale również powody historyczne i społeczne. Jest to, bowiem najstarsza i najpowszechniejsza forma życia powszechnego. Rodzina stanowi podstawowe i niezastąpione środowisko, w którym rodzą się i wychowują następne generacje. Wypełniając swoją funkcję zwłaszcza wychowawczą rodzina wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny.

Naturalnym środowiskiem życia człowieka jest rodzina. W niej się rodzi, wychowuje, kształci, dorósłaje, w niej tworzy się własną przyszłość. Nie zawsze jednak środowisko to spełnia należycie swoje podstawowe funkcje.

Najczęstszymi przyczynami powodującymi korzystanie z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czastarach jest bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (rodziny niepełne, rodziny wielodzietne), potrzeba ochrony wielodzietności, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba. Z pomocy korzystają również osoby z trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w latach 2018 – 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Ogólna charakterystyka rodzin objętych systemem pomocy społecznej w latach 2018-2020 została zamieszczona w poniższych tabelach.

Powody przyznania pomocy w 2018 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	67	65	164
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	3	2	3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	31	31	135
w tym: WIELODZIETNOŚĆ	5	17	17	91
BEZROBOCIE	6	20	19	41
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	30	30	50
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	38	38	65
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	52	51	143
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	12	12	40
RODZINY WIELODZIETNE	11	6	6	30
PRZEMOC W RODZINIE	12	3	3	15
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	1	1	1
ALKOHOLIZM	14	4	4	7
NARKOMANIA	15	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	16	5	4	8
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	1	1	3
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Źródło: sprawozdanie roczne 2018 MPiPS-03

Powody przyznania pomocy w 2019 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	75	71	718
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	4	3	4
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	30	30	137
w tym: WIELODZIETNOŚĆ	5	17	17	95
BEZROBOCIE	6	19	19	41
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	33	31	50
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	47	47	81
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	40	39	103
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	11	11	36
RODZINY WIELODZIETNE	11	7	7	35
PRZEMOC W RODZINIE	12	1	1	3
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	6	6	11
NARKOMANIA	15	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	16	2	1	2
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	1	1	3
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Źródło: sprawozdanie roczne 2019 MPiPS-03

Powody przyznania pomocy w 2020 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	66	66	151
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	2	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	26	26	123
w tym: WIELODZIETNOŚĆ	5	14	14	79
BEZROBOCIE	6	25	25	49
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	31	31	43
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	29	29	71
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	33	33	86
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	11	11	35
RODZINY WIELODZIETNE	11	3	3	16
PRZEMOC W RODZINIE	12	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	3	3	3
NARKOMANIA	15	1	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	16	1	1	1
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	1	1	1
874	19	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

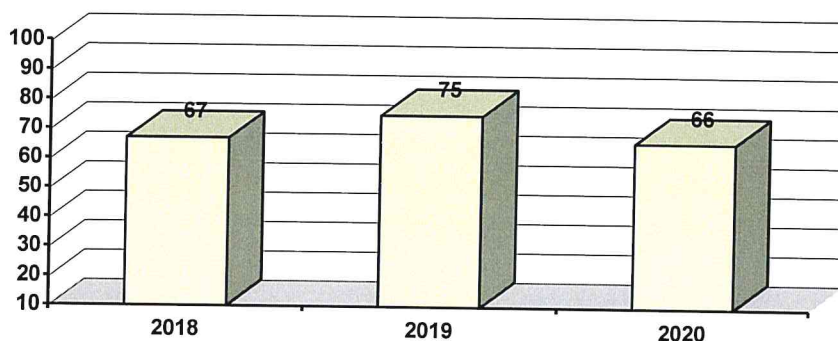
Źródło: sprawozdanie roczne 2020 MPiPS-03

3.2 Ubóstwo na terenie Gminy Czastary

Ubóstwo, to problem, który dotyczy całego świata. Ubóstwo związane jest przede wszystkim z braku środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, takich jak pożywienie, mieszkanie, odzież, transport. Spowodowane takimi czynnikami jak bezrobocie, liczbą rodzin wielodzietnych i niepełnych, bezdomnością, czy wskaźnikiem rodzin żyjących z osobą niepełnosprawną lub długotrwale chorą. Ubóstwo jest, zatem zjawiskiem powszechnym i niebezpiecznym, co gorsze obecnie obserwuje się szereg zmian, które ciągle je pogłębiają i poszerzają. Ubóstwo dotyka najsilniej osoby o niskim statusie zawodowym, bezrobotnych, którzy utracili prawo do świadczeń, osoby starsze wiekiem, rodziny wielodzietne. Osoby żyjące dłuższy czas w ubóstwie tracą szansę poprawy sytuacji, ulegają marginalizacji społecznej. Skutkiem pozostawania w ubóstwie jest rozpad więzi rodzinnych, zaburzenie w sferze pełnienia ról społecznych a więc zaburzenie funkcjonowania rodziny. Zjawisko to niesie za sobą falę przestępczości oraz innych zachowań nieakceptowanych społecznie.

Ubóstwo jest jednym z głównych powodów udzielania wsparcia rodzinom przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czastarach.

**Liczba rodzin korzystająca z pomocy GOPS
w latach 2018-2020 z powodu ubóstwa**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

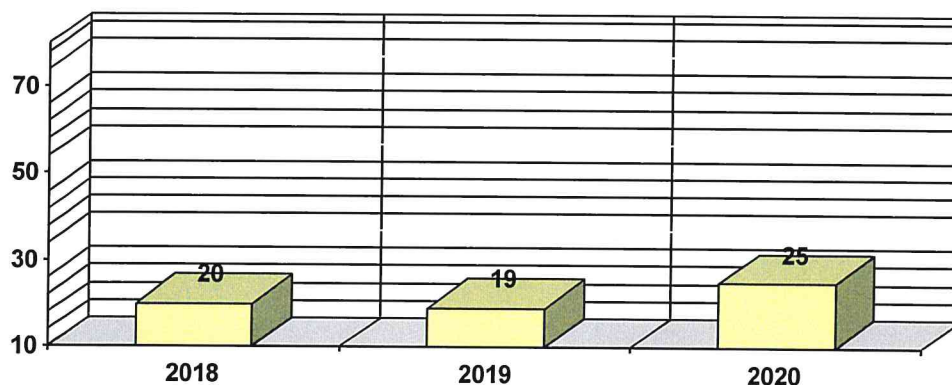
Cele i zadania:

- rozwijanie ofert świadczeń dla osób i rodzin
- ulepszanie istniejących i wprowadzanie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków i problemów
- udzielanie pomocy finansowej, usługowej, rzeczowej oraz świadczenie pracy socjalnej.

3.3 Problem bezrobocia

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów. Pod pojęciem bezrobotnego można rozumieć osobę niezatrudnioną, nie prowadzącą działalności gospodarczej i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia. Okres bezrobocia członka rodziny jest dla wielu gospodarstw domowych szczególnie trudny. W szybkim czasie pojawiają się kłopoty finansowe, rodzi się konieczność szukania doraźnych metod poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny. Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na ekonomiczną kondycję rodzin, ale także na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Bezrobocie jest również dominującym problemem społecznym w naszej Gminie na przestrzeni ostatnich lat co przedstawia poniższy wykres.

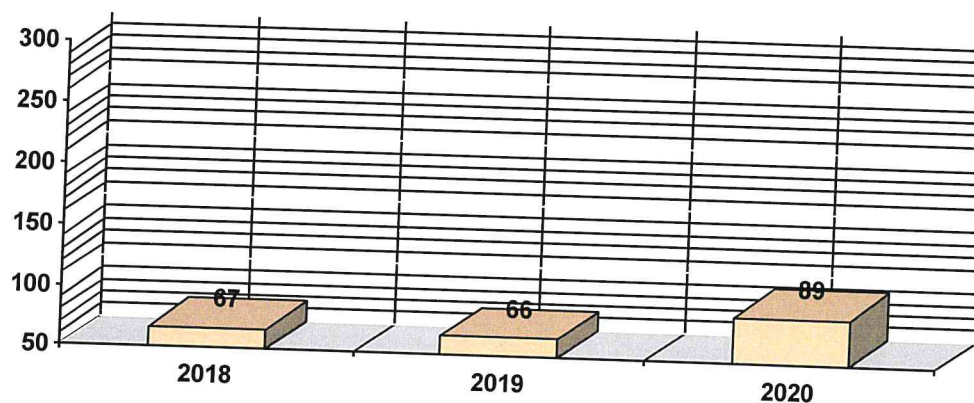
**Liczba rodzin korzystająca z pomocy GOPS
w latach 2018-2020 z powodu bezrobocia**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wieruszowie było zarejestrowanych 89 osób z terenu gminy Czastary, co stanowi 2,2 % populacji całej gminy. Natomiast stopa bezrobocia w powiecie wieruszowskim na koniec 2019 roku kształtowała się na poziomie 1,6%. Porównując rok 2020 i 2019 widać, że liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy nieznacznie wzrosła. Wysokie bezrobocie pociąga za sobą wiele niekorzystnych zjawisk społecznych takich jak: ubóstwo, bezdomność, uzależnienia, przemoc, przestępczość, utrata poczucia bezpieczeństwa. Szczególnie niekorzystne jest bezrobocie długotrwałe, powyżej 12 miesięcy.

**Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP
z terenu Gminy Czastary w latach 2014 - 2016**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Wieruszów

Cele i zadania:

- mobilizowanie osób do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy
- ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

3.4 Niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba jako powody do korzystania z pomocy społecznej

Społeczeństwo składa się z ludzi o różnej sprawności fizycznej, w różnym wieku, z różnymi potrzebami i możliwościami poruszania się i wykonywania potrzebnych im czynności w otaczającym środowisku. Znaczną grupę na terenie Gminy stanowią również osoby niepełnosprawne i osoby dotknięte ciężką chorobą.

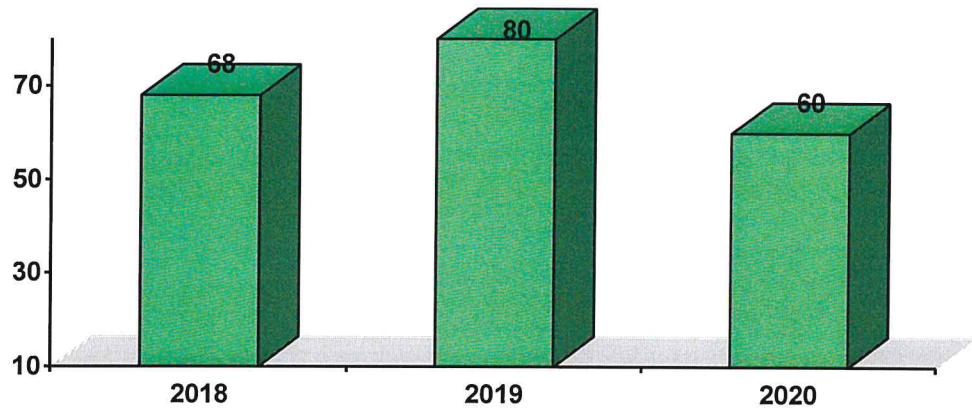
Przyczynami powodującymi niepełnosprawność są najczęściej uszkodzenia narządu ruchu, uszkodzenia i choroby narządu wzroku i słuchu, schorzenia układu krążenia, choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe oraz schorzenia neurologiczne. Ograniczona sprawność dotyczy niejednokrotnie całego życia człowieka – od urodzenia lub wczesnego dzieciństwa aż do śmierci. Według definicji niepełnosprawność to „trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy”.

Długotrwała, ciężka choroba to ograniczenie spowodowane przeciwwskazaniami do wykonywania pewnych prac, związane również z wieloma innymi zakazami. Wymaga stałego leczenia i opieki. Długotrwała, ciężka choroba powoduje uszczerbek na funduszach pieniężnych rodziny oraz zmniejsza szanse na rynku pracy na znalezienie zatrudnienia w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb osoby i rodziny.

Cele i zadania:

- zapewnić poradnictwo
- działania w celu diagnozowania środowiska osób niepełnosprawnych
- działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych
- likwidowanie barier architektonicznych i komunikacyjnych.

**Liczba rodzin korzystająca z pomocy GOPS
w latach 2018-2020 z powodu niepełnosprawności i choroby**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Poprzez dofinansowaniu przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych turnusów rehabilitacyjnych stają się one dostępną formą aktywnej rehabilitacji i wypoczynku osób niepełnosprawnych.

**Turnusy rehabilitacyjne dla mieszkańców Gminy Czastary
w latach 2018 – 2020**

ROK	LICZBA OSÓB		KWOTA DOFINANSOWANIA	
	DZIECI	OS. DOROSŁE	DZIECI	OS.DOROSŁE
2018	1	1	2 255 zł	2 255 zł
2019	1	3	2 432 zł	6 031 zł
2020	1	0	2 600 zł	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR Wieruszów

Likwidacja barier architektonicznych polega głównie na dostosowaniu mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych tj. wyrównywaniu podłogi, ułożenie posadzek antypoślizgowych, modernizacji łazienek, WC i ciągów komunikacyjnych.

**Likwidacja barier architektonicznych w Gminie Czastary
w latach 2018 – 2020**

ROK	LICZBA OSÓB		KWOTA DOFINANSOWANIA	
	DZIECI	OS. DOROSŁE	DZIECI	OS.DOROSŁE
2018	0	1	0 zł	16 282,50 zł
2019	0	0	0 zł	0zł
2020	0	0	0 zł	0 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR Wieruszów

O dofinansowanie na sprzętu rehabilitacyjnego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.

**Sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych w Gminie Czastary
w latach 2018 – 2020**

Sprzęt rehabilitacyjny		
Rok	Liczba osób	Kwota przyznana w zł.
2018	0	0 zł
2019	0	0 zł
2020	1	1 650 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR Wieruszów

**Dofinansowanie na sprzęt ortopedyczny dla osób niepełnosprawnych
w Gminie Czastary w latach 2018 – 2020**

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		
Rok	Liczba wniosków	Kwota przyznana w zł.
2018	8	4 231,85 zł
2019	13	11 302,60 zł
2020	15	18 442,80 zł

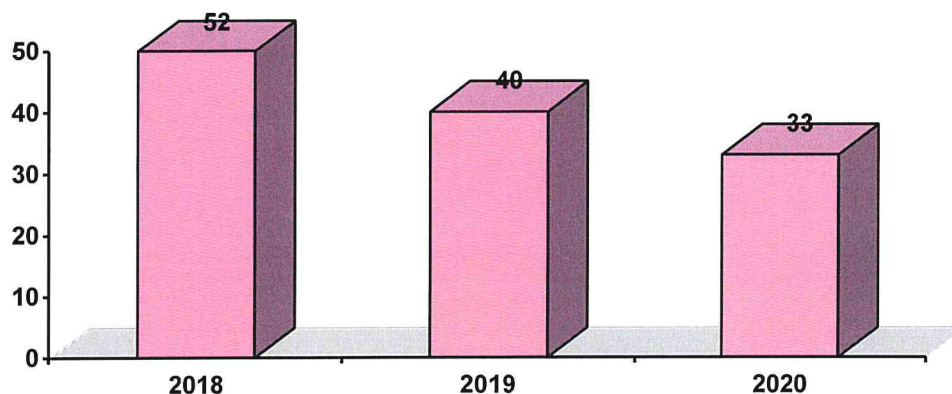
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR Wieruszów

Zadanie to głównie polega na dofinansowaniu zakupu pieluchomajtek, cewników, wózków inwalidzkich, aparatów słuchowych, materacy przeciw odleżynowych, parapodium, butów ortopedycznych. Obserwuje się coraz większe zainteresowanie tą formą pomocy

3.5 Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Bezradność rodzin w sprawach opiekuńczych i wychowawczych jest przyczyną, dla której rodziny wymagają pomocy w formie pracy socjalnej, szeregu interwencji oraz pomocy finansowej dla prawidłowego funkcjonowania w środowisku. Dysfunkcja ta występuje najczęściej z innymi niekorzystnymi zjawiskami takimi jak: wielodzietność bądź też rodziny niepełne, bezrobocie, nadużywanie alkoholu, kryzysy małżeńskie, przemoc w rodzinie. Rodziny takie nie posiadają wystarczających zasobów osobistych i zasobów systemu rodzinnego, by same mogły poradzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Dużą część klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czastarach stanowią rodziny z takimi właśnie trudnościami.

**Liczba rodzin korzystająca z pomocy GOPS
z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych
i prowadzeniu gospodarstwa domowego w latach 2018– 2020**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Cele i zadania:

- wsparcie dla rodzin i osób niewydolnych wychowawczo
- pomoc instytucjonalna na rzecz rodzin dysfunkcyjnych
- praca socjalna
- wsparcie finansowe dla osób i rodzin.

3.5.1 Asystent Rodziny

Asystent rodziny jest osobą przez pewien czas wspierająca rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Termin asystent został wyprowadzony od słowa „asysta”, które jest określeniem na osobę towarzyszącą komuś, współlobecną, pomagającą, będącą w pogotowiu. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

Do funkcji asystenta rodziny zaliczono funkcję wsparcia psychiczno-emocjonalnego, diagnostyczno-monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę. Zakres zadań asystenta rodziny

obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Zadania asystenta rodziny określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

**Liczba rodzin korzystająca z pomocy
Asystenta Rodziny w latach 2017 - 2020**

	2017	2018	2019	2020
Asystent Rodziny	7	8	7	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

3.6 Bezdomność oraz trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego problemem dotyczącym Gminy Czastary

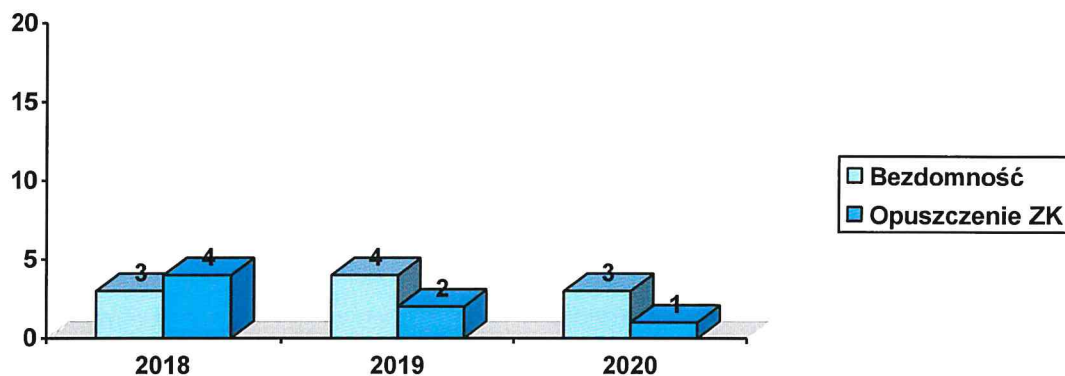
Bezdomność to problem społeczny, charakteryzujący się brakiem miejsca stałego zamieszkania. Jest to kryzysowy stan egzystencji osoby nie posiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, pozbawionej środków niezbędnych do zaspokojenia potrzeb, trwale wykorzenionej ze środowiska w wyniku rozpadu więzi społecznych i akceptującej swoją rolę społeczną. Jest to uwarunkowanie wieloczynnikowe, między innymi poprzez zmniejszoną zdolność do samodzielnego życia i radzenia sobie, poddania się wymaganiom społeczeństwa, niewielką odporność na sytuacje trudne.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc bezdomnym należy do zadań własnych gminy. Pomoc ta może mieć formę udzielenia schronienia, posiłku, ubrania.

Osoby po opuszczeniu Zakładu Karnego, a i takie są na terenie naszej Gminy mają duże trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu dotychczasowego ZK i one również kwalifikują się do przyznania pomocy. W takich przypadkach ma zastosowanie praca socjalna oraz motywowanie takich osób do podjęcia zatrudnienia.

Bezdomność i trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK występuje również i na terenie naszej Gminy na przestrzeni ostatnich lat co przedstawia poniższy wykres.

**Liczba rodzin korzystająca z pomocy GOPS
z powodu bezdomności i trudność w przystosowaniu
do życia po opuszczeniu ZK w latach 2018 – 2020**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Cele i zadania:

- zapewnienia tymczasowego schronienia
- umieszczanie w placówkach dotkniętych problemem bezdomności
- pomoc finansowa dla osób i rodzin
- praca socjalna
- poradnictwo.

3.7 Zjawisko alkoholizmu na terenie Gminy Czastary

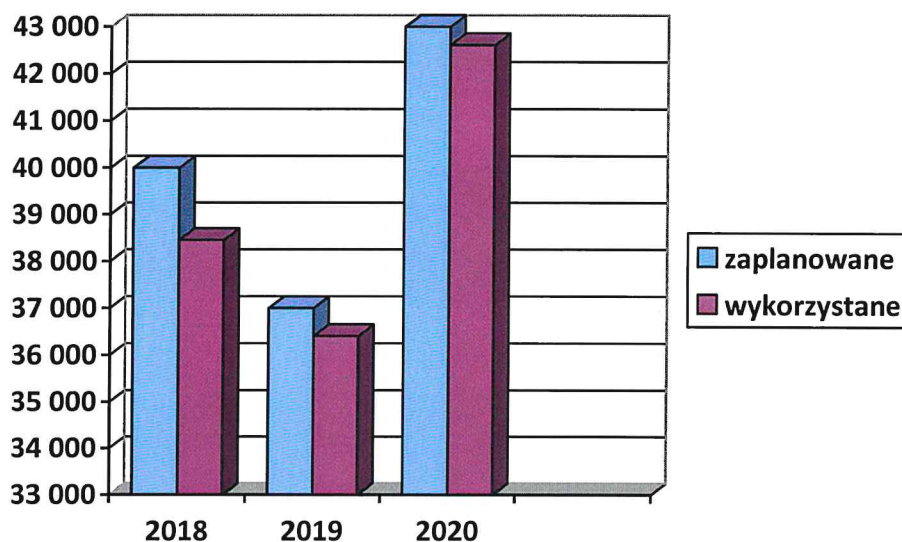
Alkoholizm to uzależnienie od alkoholu polegające na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Należy do negatywnych zjawisk mających wpływ na funkcjonowanie rodzin i stanowi groźną plagę społeczną. Spożywanie dużych ilości alkoholu powoduje zaburzenia w realizacji funkcji opiekuńczej, wychowawczej, socjalizacyjnej i emocjonalnej rodziny. Alkoholizm to uzależnienie traktowane jako psychiczny, a niekiedy fizyczny, stan spowodowany przez interakcję żywego organizmu z substancją chemiczną, charakteryzujący się specyficznymi reakcjami, które zawsze obejmują wewnętrzny przymus do zażywania tej substancji w sposób ciągły lub okresowy, w celu dostarczenia efektów psychicznych, a czasem w celu unikania przykrości wynikających z jej braku.

W celu przeciwdziałania narastania zjawiska alkoholizmu, konieczne jest wzmocnienie działań profilaktycznych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży, a także pomoc osobom już uzależnionym. Cel ten jest realizowany poprzez aktywne działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która funkcjonuje w Gminie Czastary. W ramach działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są różnorodne programy profilaktyczne w szkołach. Utrzymywany jest Punkt Konsultacyjny – Punkt pierwszego kontaktu dla osób i rodzin z problemem alkoholowym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej od 2014 roku do nadal. W Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony jest Terapeuta ds. Uzależnień, który pełni dyżur 3 razy w miesiącu, w tym: 2 razy w godzinach porannych i 1 raz w godzinach popołudniowych. Działalność Punktu Konsultacyjnego polega na motywowaniu osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, udzielania wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego, motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii, praca z ofiarami przemocy w rodzinie i z sprawcami przemocy, udzielanie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy w innych instytucjach. Osoby, które zgłaszają się po pomoc do terapeuty ds. uzależnień to jest ich inicjatywa lub z inicjatywy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników pomocy społecznej. Na spotkaniach udział biorą osoby uzależnione od alkoholu, osoby współuzależnione, osoby stosujące przemoc oraz ofiary przemocy. Współuzależnienie okazuje się odrębną formą zaburzonej osobowości i wymaga specyficznej interwencji terapeutycznej. Symptomy współuzależnienia nie znikną bowiem w sposób automatyczny po ustaniu problemu alkoholowego czy po zerwaniu więzi z osobą uzależnioną. Terapia współuzależnienia bywa często trudniejsza niż terapia uzależnienia. Życie z osobą uzależnioną to życie w stanie ciągłego pogotowia emocjonalnego, czegoś w rodzaju "wysokiego napięcia". To powoduje poważne konsekwencje dla zdrowia psychicznego, m.in.:

- dojmujące cierpienie i gwałtowne zmiany nastroju (huśtawka emocjonalna), czarnowidztwo, nastroje depresyjne, zamęt uczuciowy,
- poczucie niskiej wartości,
- depresja, myśli samobójcze,
- zażywanie leków uspokajających, nasennych, alkoholu dla uśmierzania bólu, napięcia i niepokoju, niekiedy prowadzi to do uzależnienia,
- zaburzenia sfery seksualnej,
- brak zaufania do wszystkiego i wszystkich,

- bardzo silny lęk przed wszelkimi nowościami i zmianami;

**Wielkość środków przeznaczonych na profilaktykę
i rozwiązywanie problemów alkoholowych w latach 2018– 2020**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA

Cele i zadania:

- współpraca pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- poradnictwo
- wsparcie rodzin alkoholików oraz osób nadużywających alkoholu i współuzależnionych
- działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem alkoholowym.

3.8 Zjawisko przemocy na terenie Gminy Czastary

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które w Polsce zaledwie od kilku lat istnieje w społecznej świadomości. Przemoc upokarza, powoduje cierpienie i nieobliczalne szkody, rodzi nienawiść oraz pragnienie odwetu, tworząc błędne koło w stosunkach międzyludzkich, wcześniej czy później skutkując negatywnie.

Termin przemoc w rodzinie jest na tyle ogólny, że do bardziej szczegółowych analiz, konieczne jest uwzględnienie typu relacji w jakiej występuje, stąd wyróżnić można:

- przemoc rodziców wobec dziecka,
- przemoc wobec partnera w związku,
- przemoc wobec osób starszych.

Wspólne elementy występujące w różnych określeniach przemocy są następujące:

- przemoc dotyczy relacji z bliskimi, w której istnieje nierówny układ sił,
- dochodzi do wykorzystywania władzy i siły fizycznej przez silniejszego nad słabszym
- obie strony traktują siebie przedmiotowo
- spoiwem związku jest lęk ofiary i manipulowanie tym lękiem przez sprawcę, bez liczenia się z prawami, potrzebami i pragnieniami ofiary, w celu jej kontrolowania i posiadania.

Najczęściej wyróżnia się następujące formy przemocy:

- **Przemoc fizyczna** jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała czy zdrowia.
- **Przemoc psychiczna** występuje często i jest trudna do udowodnienia. Niszczy poczucie własnej wartości i godności, a same ofiary mówią, że jest bardziej raniąca niż fizyczne znęcanie się. Przemoc psychiczna przejawia się poprzez zastraszanie, emocjonalne wykorzystywanie, manipulowanie poczuciem winy itp.
- **Przemoc seksualna** jest rozpoznawana rzadziej niż przemoc fizyczna. Do niedawna nie mówiło się w kontekście relacji małżeńskich o przemocy seksualnej. Użycie siły do wymuszenia współżycia seksualnego było prawnie i społecznie sankcjonowane. Przemoc seksualna współwystępuje z fizycznym i psychicznym znęcaniem się, groźbami użycia siły, lub emocjonalnym szantażem.
- **Zaniedbywanie** rozumiane jest najogólniej, jako niezapewnienie lub uniemożliwienie zaspokojenia potrzeb jednostce zależnej. Jest zjawiskiem obejmującym bardzo szeroką skalę

zachowań. Może dotyczyć zarówno działań nieświadomych jak i świadomej niemożności działania.

- Coraz częściej spotykamy się również z pojęciem *przemocy ekonomicznej*, którą rozumiemy poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny itp.

W 2011 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności właśnie w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Działania Zespołu są skierowane do osób, rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i ukierunkowane na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie, a ich celem jest przeciwdziałanie następstwom zaistnienia problemu. Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Niebieska Karta jest to procedura, która może zostać zainicjowana przez Policję, Ośrodek Pomocy Społecznej lub Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dotyczy ona członków rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. Założenie Niebieskiej Karty jest informacją dla służb i pomocy społecznej, że w danej rodzinie dochodzi do aktów przemocy.

Ilość Niebieskich Kart w latach 2018– 2020

	2018	2019	2020
Niebieskie Karty	11	6	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

3.9 Pomoc żywnościowa

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czastarach realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Realizacja Programu jest prowadzona w formie współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Sieradzu.

Do otrzymania pomocy w postaci produktów żywnościowych i realizowanych działań towarzyszących uprawnione są osoby, które spełniają określone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kryteria kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej. Są to osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. Pomoc żywnościowa jest przekazywana osobom najbardziej potrzebującym jako zestaw artykułów spożywczych w formie paczek żywnościowych.

Podprogram	Ilość wydanej żywności w kg	Ilość wydanych paczek żywnościowych	Liczba osób – beneficjentów programu
2019	22 646,78	1806	377
2018	19 239,3	1660	432
2017	18 789,54	1914	434

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

IV ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON GMINY CZASTARY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Analiza mocnych i słabych stron - SWOT stanowi jedną z podstawowych metod strategicznych polegającą na ocenie elementów, które należy wykorzystać lub też eliminować podczas realizacji zadań na rzecz rozwiązania problemów społecznych. Mocne strony to wszelkie atuty oraz czynniki, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę wśród innych oraz

wspomagają rozwój i osłabiają zagrożenie. Elementy te należy szczególnie pielęgnować i wzmacniać. Słabe strony natomiast to wszelkiego rodzaju braki oraz ograniczenia mogące utrudniać lub uniemożliwiać realizację celów strategicznych.

W oparciu o przedstawioną diagnozę sytuacji społecznej w Gminie Czastary, wskazanych najważniejszych problemów dotyczących lokalnej społeczności przedstawiamy **Analizę SWOT**, która pozwoliła określić deficyty i uznać, że cele i zadania są zasadne i potrzebne.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny • Oferta asystentury rodziny, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych • Opracowany Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego • Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • działanie świetlic wiejskich • posiadanie wykwalifikowanej kadry pracowników socjalnych • Klub Seniora • współpraca świadczeniobiorców z pracownikami socjalnymi i asystentem rodziny • współpraca pomiędzy organizacjami i innymi jednostkami pomocy społecznej, policją i organizacjami pozarządowymi • możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy terapeuty uzależnień w punkcie konsultacyjnym • Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Praca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych • Zapewnienie miejsca w schronisku osobom bezdomnym z terenu gminy(umowa); • dobra współpraca z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej i ośrodkiem zdrowia; • realizacja POPŻ 2014-2020 	<ul style="list-style-type: none"> • starzenie się społeczeństwa • problem samotnych osób • słaba i niewystarczająca opieka medyczna, specjalistyczna • bark zaangażowanych osób bezrobotnych do podnoszenia kwalifikacji, niski poziom wykształcenia • wzrost bezrobocia w gminie • niedostateczne dofinansowanie pomocy społecznej • brak wolontariatu w działaniach na rzecz osób starszych • alkoholizm w rodzinach i wśród ludzi samotnych • brak usług opiekuńczych • niski poziom życia osób starszych • lokalizacja gminy - brak połączeń komunikacyjnych • brak mieszkań socjalnych • brak świetlic socjoterapeutycznych na terenie gminy

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • integracja z Unią Europejską i możliwość pozyskiwania funduszy • likwidowanie barier architektonicznych • eliminowanie patologii • możliwość doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji przez pracowników pomocy społecznej • współpraca fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania patologiom • Prowadzenie procedury Niebieskiej Karty • Akceptacja społeczeństwa dla działań na rzecz przeciwdziałania przemocy • wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń społecznych • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej • wzrost patologii spowodowany zwiększającym się bezrobociem, ubóstwem, brakiem środków do życia, przemocą w rodzinie • istnienie zjawiska wyuczonej bezradności, zmęczenia i bezsilności • istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia • słabe uprzemysłowienie w gminie • brak stabilności zatrudnienia • ukrywanie zjawiska przemocy domowej i rówieśniczej • wzrost zapotrzebowania na wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych i brak możliwości zapewnienia wyspecjalizowanej kadry • wzrost liczby osób samotnych

V STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

5.1 Założenia strategii 2021 – 2024

Strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021 – 2024 uwzględni w działaniach zasady: solidarności, pomocniczości i zasadę dobra wspólnego dla wszystkich otrzymujących wsparcie społeczne ze wskazaniem na aktywne włączenie się osób, rodzin i instytucji do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Czastary. Strategia będzie również przeciwdziałała marginalizacji osób i rodzin. Działania w ramach strategii będą jawne i dostępne. Uchwalona strategia na lata 2021- 2024 ma służyć wyznaczaniu kierunków wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego .

Wdrażanie strategii w obszarze problemów społecznych może być zagrożone na skutek czynników zewnętrznych, takich jak np. zmian polityki społecznej, zmian aktów prawnych, nakładanie na gminę nowych zadań na realizację, których brak będzie dostatecznych środków finansowych.

5.2 Cele strategiczne

Wypracowano następujące cele strategiczne, które są odzwierciedleniem zidentyfikowanych problemów z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy Czastary:

1. **Zapewnienie osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami odpowiedniej pomocy finansowej, rzeczowej lub usługowej oraz szeroko pojętej pracy socjalnej i poradnictwa.**
2. **Ograniczenie zjawiska bezrobocia oraz aktywizacja osób bezrobotnych.**
3. **Czynne przeciwdziałania izolacji społecznej osób niepełnoprawnych i członków ich rodzin.**
4. **Świadczenie pomocy rodzinom w opiece i wychowaniu dzieci i młodzieży – wzmacnianie roli rodziny oraz zwiększenie roli wychowawczej pałcówek edukacyjnych.**
5. **Podniesienie jakości życia osób starszych poprzez zaspokajanie ich potrzeb i rozwój usług socjalnych.**
6. **Wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznymi uzależnionymi w celu mobilizacji ich do podjęcia leczenia odwykowego.**

5.3 Źródła i ramy finansowe działań w ramach strategii

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w strategii jest jej finansowanie. Zakłada się, że ramy finansowe „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” obejmują lata 2021 – 2024, gdyż w tym okresie będą realizowane w sposób ciągły zdefiniowane cele i zadania.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i zadań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy,
- środki przekazane gminie w budżetu państwa (dotacje),
- środki funduszy krajowych (PFRON),
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków MPiPS oraz Unii Europejskiej,
- środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (EFRR, EFS).

5.4 Wdrażanie i monitoring strategii

W przedstawionej „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznym ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2021 – 2024” w poszczególnych problemach wyraźnie widać wspólny związek celów i zadań. Strategia została opracowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czastarach.

Monitoring strategii będzie polegał na obserwacji realizacji celów strategicznych i reagowaniu na zmiany w otoczeniu społecznym.

Przedstawiona Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych obejmuje teren Gminy Czastary, w których uczestniczyć będą mieszkańcy gminy, instytucje i organizacje. Cele i zadania realizowane będą przy współpracy społeczności lokalnej oraz niektórych organizacji, takich jak m.in.:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Wieruszowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czastarach
- Dyrektorów i wychowawców szkół i przedszkoli z terenu Gminy Czastary
- Gminny Ośrodek Kultury w Czastarach
- Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie
- Sąd Rejonowy w Wieluniu
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku z filią w Czastarach
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Chróście Wsi
- Akcja Katolicka Parafii Czastary

VI ZAKOŃCZENIE

Strategia ma charakter wieloletni i wyznacza kierunki rozwoju działań pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mają na celu wyjście kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej. Wskazuje też nowe formy pomocy oraz różnorodne formy aktywności lokalnej konieczne dla budowania spójnego systemu wsparcia społecznego.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych czterech lat, a ich powodzenie zależy od współpracy wielu podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie.